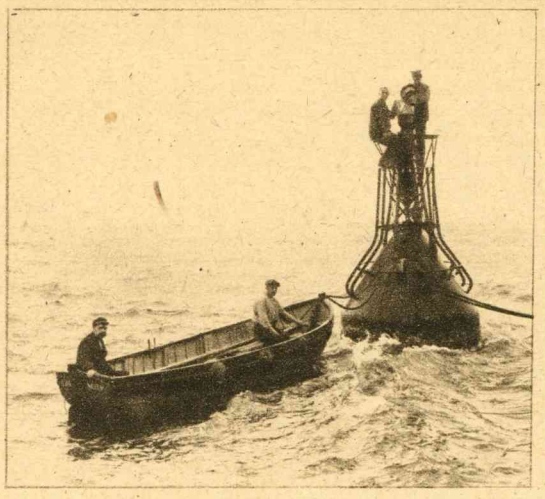
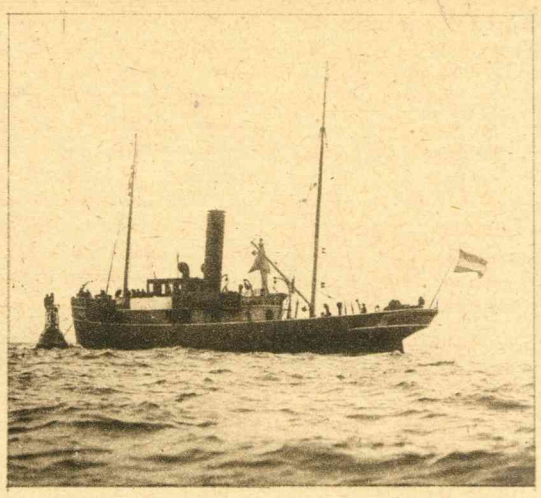

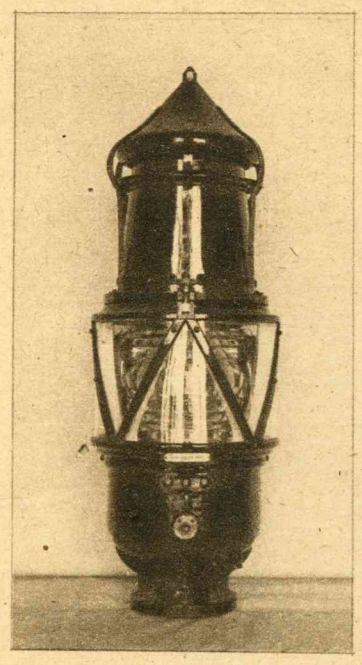
Het nazien en het vullen van een lichtboei in volle zee.

De Vrije Vaargeul in den nacht

Het vullen met Blau-gas van een lichtboei in volle zee.

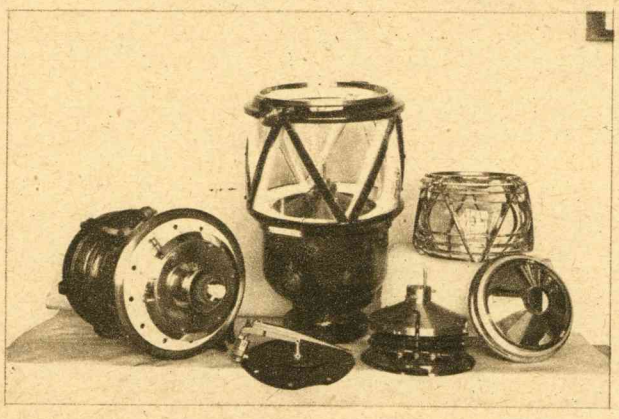
Lichtboei No. 3, in de vrije vaargeul, is wederom ontstoken". — Het is een van die korte, lakonieke krantenberichtjes, onder de officieele mededeelingen, waarover vrijwel iedereen heenleest, waarvan de beteekenis tot het gros der lezers niet doordringt, van welker strekking bijna niemand eenige notie heeft. Wat niet te verwonderen is... Want wie nooit op zee was, wie geen begrip heeft van bakens en lichten, geen besef van het smalle strookje, dat als „vrije vaargeul" (geul is een treffend-juist woord in dit verband!) ons gelaten is over de wijde, eertijds geheel vrije Noordzee, — die kan ook moeilijk zelfs in een tijd als deze, waarin alles méér dan gewone beteekenis heeft, een denkbeeld hebben van wat er in dat sobere berichtje besloten ligt. Slechts de zeelui *weten* het: De zeelui, die op de lichten afgaan, vertrouwen; die telkens weer een volgend licht als oriënteeringspunt zien opflikkeren, als het voorbijgevarene aan het minderen is; die zóó de lijn vinden, waarvan de stroomingen hen soms afdrijven, met aan bakboord dan de dreiging van het afgesperde Duitsche gebied, aan stuurboord het verraderlijke mijnenveld... die zeelui, zooals van de gevaren-trotseerende visschersvloot, en die welke nog met de kleine scheepjes op Scandinavië en Denemarken varen, en de weinigen van de Oceaanvaart: van de Nieuw-Amsterdam, van de enkele relief-schepen — die zeelui weten allen wel van hoeveel belang die flikkerlichten zijn, welke het smalle weggetje door het gevaarlijke gebied verlichten.

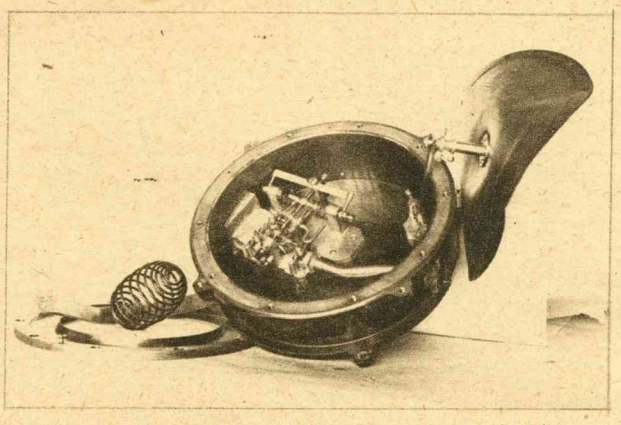
De lantaarn van een lichtboei.

En óók die zeelui, welke de lichten verzorgen, kennen het belang. Uit eigen zeemans-intuïtie reeds, maar zonder dat zouden zij het *leeren* kennen uit de aan hen opgedragen zorg voor de voorziening van de lichtenreeks, waarmee ons land zijn vrijen uitgang, zijn eenige vrije verbinding met overzee tot een zoo veilig-mogelijke tracht te maken.

Wat meer besef hiervan bij het „publiek"... in den mopper- en klaagtijd van nu, zal dit misschien even een ander gevoel, een van respect en wat waardeering brengen!

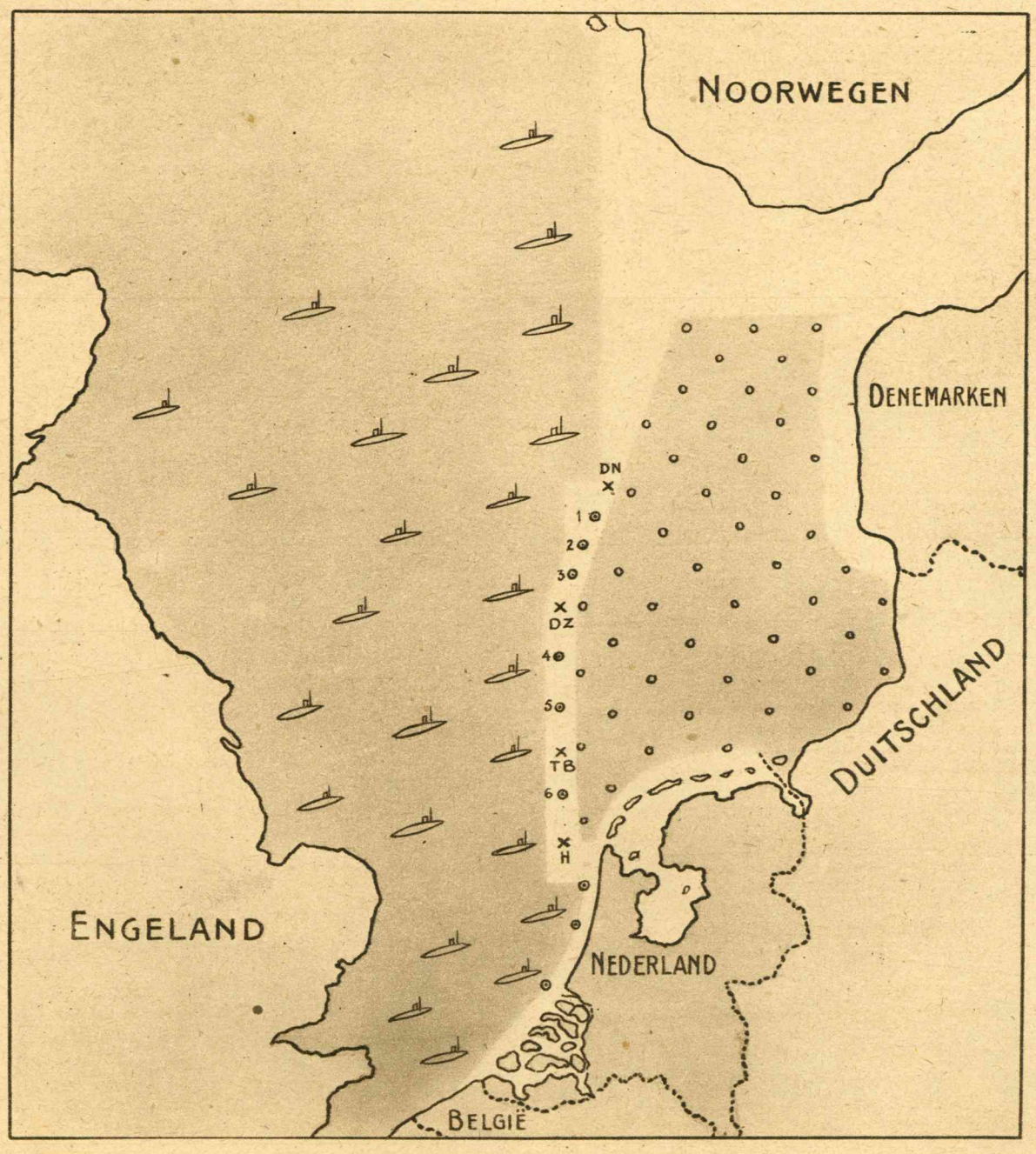
De samenstellende deelen van de oogenschijnlijk zoo eenvoudige lantaarn van een lichtboei. Links: de kap met het kleine kousje (35 kaars). Rechts: de lens die de lichtsterkte in horizontale richting op 275 kaars brengt. In 't midden het apparaat dat de flikkeringen bewerkstelligt en de drukregelaar.

Het vernuftige kleppen-mechaniek, dat automatisch de verduisteringen van 3 sec. (na 7 sec. licht) bewerkstelligt.

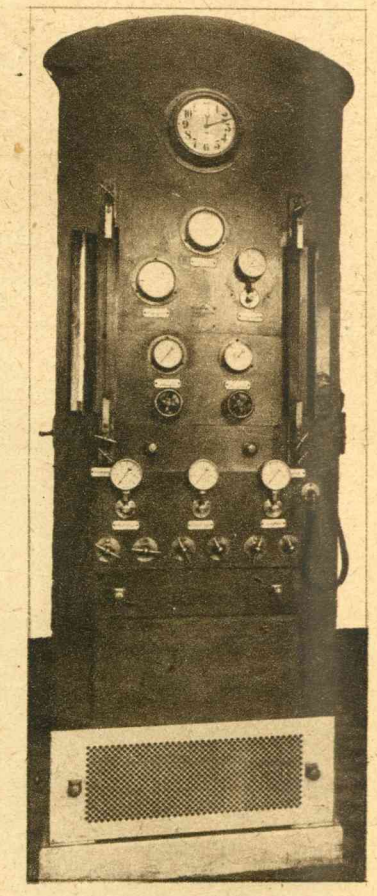
Bijna vierhonderd kilometers lang is de nauwe geul. In zulk een smalle strook zou, door zijstroomingen e. d. het koershouden zonder verkenningspunten, op het kompas alleen over zulk een afstand, niet mogelijk zijn. Zoo is er nu op elke 20 à 25 zeemijlen (37 à 46 KM.) een licht aangebracht, wat van het beginpunt der vaargeul (ongeveer ter hoogte van Nieuwediep) tot aan het einde, waar de geul zich trechtervormig verwijdt (halverwege Denemarken) een reeks geeft van tien lichten. Tendeele *lichtschepen*, tendeele *boeien*. Beginnend met het lichtschip *Haaks*, dat een lantaarn van 2½ M. diameter met een ronddraai-systeem van 12 parabolische reflectors in top heeft, volgt een boei, waarvan automatisch het licht telkens 3 sec. verduistert en dan weer 7 sec. zijn schijnsel over de golven werpt. Daarna, ettelijke mijlen verder, weer een lichtschip: *Terschellingerbank*, dan achtereenvolgens: twee boeien, het lichtschip *Doggersbank-Zuid*, weer drie boeien en tenslotte het verst van honk liggende lichtschip *Doggersbank-Noord*.

Die lichtschepen, die eenzame bewoonde posten op de nu meer dan ooit ongure zee (hoe dikwijls hebben hun lichtbundels aan de in sloepen rondzwalkende bemanning van getorpedeerde en gemineerde schepen weer hoop-op-redding gebracht, hoe dikwijls zijn zij gastvrije bodems voor uitgeputte schipbreukelingen geweest!), die lichtschepen worden op hun plaats gehouden door een zwaar anker aan een stevigen ketting, waarachter zij liggen te deinen en te stampen, dag in, dag uit. Eens in de maand wordt de bemanning van twaalf koppen (gezagvoerder, machinist, marconist, lichtwachters) afgelost, komen er anderen een maand lang op de verre, eenzame post

HOLLAND's UITWEG DOOR DE VERSPERDE ZEE: DE VRIJE VAARGEUL.

De smalle „ongevaarlijke" strook, wordt links begrensd door gevaarlijk gebied waarin de Duitsche onderzeeërs alles torpedeeren; rechts het door de Engelschen gelegde mijnenveld. Een reeks van lichten geeft bij nacht den koers aan. (De witte strook langs Denemarken is het Deensche territoriale water.)

Het kranen- en manometerbord van de rectificatie-apparaten in 't Blaugasbedrijf.